

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Археологија – основне академске студије
Назив предмета: Археологија раног средњег века
Наставник/наставници: Перица Шпехар, Теодора Радишић, Предраг Радовић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: уписан одговарајући семестар/година студија
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је стицање основних знања о раносредњовековном периоду, са посебним нагласком на централни део Балканског полуострва и јужни део Панонске низије, увидом у археолошке остатке фортификација и насеља, материјалне трагове процеса христјанизације, погребну праксу, те карактеристичне покретне налазе.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Оспособљеност студената да самостално препознају материјалну културу раносредњовековног периода, као и појаве и процесе који су довели до формирања раносредњовековног друштва.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава   Предавања су посвећена изучавању археолошких статака раносредњовековног периода уз њихову контекстуализацију у историјском и културном амбијенту у коме су настали и коришћени. То се пре свега односи на процес сеобе народа, трансформацију касноантичког у раносредњовековно друштво, процес христјанизације новопридошних народа на ширем простору Балкана и јужног дела Панонске низије, као и промене у фунерарној пракси, док је посебна пажња посвећена покретним налазима.</p> <p>Практична настава   Вежбе су посвећене продубљивању знања стечених на предавањима кроз рад са материјалом и самосталне презентације студената.</p>
<p>Литература</p> <p>Општа обавезна литература: D. Dimitrijević, J. Kovačević, Z. Vinski, <i>Seoba naroda-arheološki nalazi jugoslovenskog Podunavlja</i>, Zemun 1962, 5-115.   V. Ivanišević, I. Bugarski, <i>Western Banat during the Migration period</i>, in: <i>The Turbulent Epoch II. New materials from the Late Roman Period and the Migration Period</i>, Hrsg. B. Niezabitowska-Wiśniewska, M. Juściński, P. Łuczkiwicz, S. Sadowski, Lublin 2008, 39–61.   V. Ivanišević-M. Kazanski, <i>La nécropole de l'époque des grandes migrations à Singidunum</i>, <i>Singidunum</i> 3, Beograd 2002, 101-148 (са резимеом на српском језику).   J. Ковачевић, <i>Аварски каганат</i>, Београд 1977.   В. Поповић, Албанија у касној антици, у: <i>Илири и Албанци, серија предавања одржаних од 21. маја до 4. јуна 1986. године</i>, Београд 1988, 201-250.   И. Поповић, Златни аварски појас из околине Сирмијума, Београд 1997, 5, 7-54.   Д. Радичевић, П. Шпехар, Порфирогенитови међаши на Истру и старомађарски археолошки налази у Војводини, <i>Зборник радова Византолошког института ЛП</i>, Београд 2015, 43-55.   Р. Špehar, <i>The Danubian Limes between Lederata and Aquae during the Migration Period</i>, in: <i>The Pontic-Danubian Realm in the Period of the Great Migration</i>, eds. V. Ivanišević, M. Kazanski, Paris-Belgrade 2012, 35-56.   П. Шпехар, <i>Централни Балкан од 7. до 11. века. Археолошка сведочанства</i>, Београд 2017.</p> <p>Општа допунска литература: Ј. Ковачевић, Досељење Словена на Балканско полуострво, у: <i>Историја српског народа</i>, I, ур. С. Ћирковић, Београд 1981, 109-124.   И. Бугарски, Некрополе из доба антике и раног средњег века на локалитету Чик, Београд 2009.   V. Ivanišević, M. Kazanski, A. Mastykova, <i>Les nécropoles de Viminacium à l'époque des Grandes migrations</i>, Paris 2006.   П. Шпехар, Н. Стругар Бевц, <i>Батајница-Велика хумка. Раномађарска некропола</i>, Београд 2016.   D. Mrkobrad, <i>Arheološki nalazi seobe naroda u Jugoslaviji</i>, Beograd 1980.</p>

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Предавања, консултације, менторски рад, према могућностима практична настава на терену и при обради налаза.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
колоквијуми	40 (2 x 20)	усмени испит	50
презентација	10		